

МИХАИЛ БУЛГАКОВ

КОЛЕЛОТО НА СЪДБАТА

Превод от руски: Лиляна Минкова, 2003

chitanka.info

На гарата живееха двама приятели. И бяха толкова задружни, че станаха пословични. Даваха ги за пример:

— Вижте как си живеят Мервухин и Птоломеев! Досуц като Полкан и Барбос. Просълзяваш се, като гледаш мазолестите им лица.

И двамата бяха помощник-началници гара. Но ето че един прекрасен ден идва Мервухин и съобщава на Барбос... тоест на Птоломеев:

— Скъпи приятелю, поздрави ме! Отличиха ме!

Когато приятелите се наридаха, се изясниха и подробностите. Мервухин бил избран за председател на месткома, а Птоломеев за секретар.

— Оцениха Мервухин! — ридаше Мервухин с щастливи сълзи. — И ми определиха дванайсет рубли заплата.

— А на мен? — попита новоизпеченият секретар Птоломеев и спря да риде.

— На тебе, Жан, нищо — обясни предместкомът, — па з'юн копек^[1], както казват французите, за тебе само честта.

— Доста странно — отбеляза новоизпеченият секретар и сянка легна върху профсъюзното му лице.

Приятелите завъртяха месткомовските дела.

И ето, че един ден секретарят заяви на председателя:

— Виж какво, Ерофей. Позволи ми да ти го кажа най-приятелски, ти може и да си предместком, ама си прасе.

— Тоест?

— Много просто. Нали и аз работя.

— Е та какво?

— Ами такава, че е редно да ми отделяш известна част от дванайсетте рубли.

— Така ли мислиш? — попита сухо предместкомът Мервухин. — Добре де, ще ти давам по четири рубли или още по-добре — по три.

— А защо не пет?

— Брей, попитай ме защо не десет?!

— Добре де, тъй да бъде, лакомия — напудри я. Съгласен.

Дойде денят на заплатите. Мервухин прибра в портфейла дванайсет рубли и попита Птоломеев:

— Ти к'во си щръкнал до мен?

— Да си получа трите рубли, Ероша.

— Какви три? Ах, да, да, да... Виж какво, приятелю, друг път ще ти ги дам на — 15-и или в петък... Понеже, виж какво, сега... И на мен ми трябват...

— Така ли? — попита със слисана усмивка Птоломеев. — Значи така държите на думата си, сър?

— Ще ви помоля да не ме поучавате.

— Абе ти от Бога страх нямаш ли?

— Не, понеже такъв няма — отговори Мервухин.

— Свинщина е от твоя страна, да знаеш...

— Моля, без обиди.

— Не обиждам, а просто казвам, че така постъпват само гаднярите.

— Виж какво — заяви Мервухин, — Бог ми е свидетел — ще се оплача на общото събрание, че докато си изпълнявам служебните задължения, ти ме...

— Това служебни задължения ли са? Дето сви на приятеля си три рубли?...

— Ще ви помоля, господин Птоломеев, да ме оставите на мира.

— Всички господа са в Париж, господин Мервухин.

— Ами пръждосвай се и ти при тях!

— А ти знаеш ли накъде да се пръждосаш?

— Само го кажи. Ще се оплача с протокол, че се изразяваш нецензурно в официално учреждение...

— Добре, добре! — каза аленият Птоломеев. — Ще ти го напомня.

— Напомни ми.

* * *

Беше слънчев ден, когато колелото на съдбата се завъртя.

Влезе Птоломеев и фуражката му гореше като пламък.

— Здравейте, скъпи другарю Мервухин — каза със зловец глас Птоломеев.

— Здравейте — каза иронично Мервухин.

— Редно е да се понадигнете, гражданино Мервухин, когато влиза началник — заяви Птоломеев.

— Хи–хи. Слънчасал е! Че какъв началник си ми ти?

— Ами ето какъв: със заповед с днешна дата съм назначен за временно изпълняващ длъжността началник–гара.

— Поздравления... — каза объркан Мервухин и добави: — да, виж какво, Жанчик, все се каня да ти дам трите рубли, ама все забравям.

— Не, мерси, не се тревожете — отвърна Птоломеев. — Впрочем относно трите рубли. Бъдете така добър да сдадете дежурството и да освободите гарата от присъствието си: уволнявам ви.

— Ти шегуваш ли се?

— Според инструкцията при изпълнение на служебните задължения шегите са забранени. Не сте запознат добре със службата, другарю Мервухин. Ще ви помоля да станете!

— Бе ти кръст носиш ли?

— Не, член съм на съюза на безбожниците — отговори Птоломеев.

— Ей, все съм виждал подлеци, ама чак такива...

— На мен ли го казвате?

— На теб.

— На началник–гарата? Охо–хо! Не виждаш ли, че съм с червена фуражка?

— В дадения случай ти си гнида с червена фуражка.

— Ами ако за тия думи ви фрасна в мутрата?

— Ще си получиш рестото! — изхриптя Мервухин.

— Какви сто?

— Ами ей такива!...

И като не издържа наглия поглед на Птоломеев, Мервухин го удари с гаровия фенер по тила.

Две минути по–късно гаровият персонал се любоваше на странно зрелище. Получилият признание местком беше яхнал временно изпълняващия длъжността началник–гара и му тъпчеше в устата парчета от разкъсаната червена фуражка с думите:

— Задави се с тия три рубли. Гад!

* * *

— Да се сдобрим, Жанчик — каза на другия ден Мервухин, поглеждайки с подпухнало око, — изхвърлиха ме от месткома.

— Да се сдобрим, Ерофей — отговори Птоломеев, — и аз не съм вече началник.

Приятелите се прегърнаха.

Оттогава за гарата отново настъпиха светли времена.

[1] Нито една копейка (pas un kopek — фр.) — Б. пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.